

DATA CIRKEL VÅREN 2020

Med hjärta och hjärna för datafrågor!

Ledare: Birger Höglund och Sten Halvarsson

Tails (PCförAlla nr17 s66)

OperativSystem på USB sticka med maximal säkerhet. Gå till <https://tails.boum.org/> klicka på Install Tails > Windows > Let's go > Download > Direct download > Skip verification > Download Etcher for Windows > Save >

Sätt in tomt USB minne min 8G > Starta Etcher > Select Image > Flash > När det är klart stäng Etcher. Starta om datorn.

Skall nu starta från USB minnet med Tails. Om inte kontrollera BIOS. Stoppa i BIOS innan Windows går igång genom att trycka t.ex. F10. Ändra '*Boot order*' så att USB kommer först. Vilken knapp som används för att stoppa i BIOS varierar mellan olika dator tillverkare. Vanligast F8, F10, F12, DEL eller ESC. Kan också i BIOS behöva ändra Secure boot till disable.

Windows 10 Säkerhet

Inte längre kvar i Kontrollpanelen. Gå till Inställningar > Uppdatering säkerhet > Windows säkerhet > Skydd mot virus. Om Defender används aktivera Manipulationsskydd.

Jämföra 2 texter/mappar (PCförAlla nr18 s68)

www.winmerge.org Kan jämföra 2 .txt texter eller innehållet i 2 mappar.

Ladda Mobiltelefon (PCförAlla nr1 s71)

Att ansluta USB sladden direkt till obekant laddare medför risker. Bör då använda adapter som bara kopplar igenom strömtrådarna och inte datatrådarna.

Mobiltelefon kamera

HiVision är en funktion som tolka bilder p.s.s. som Google Lens.

AI är en förbättrad version av HDR som även tar hand skärpan i bilden.

Smalfilm till digitalt**Reflecta Super 8 - Normal 8 Scanner**

66040

Fav

4 890 :-

3 912 :- exkl. moms

I lager

Lägg i varu

Betala från 255 :- per månad

Rekommenderade tillb

Alternativet är att projicera filmen på en vit duk och filma av med digital filmkamera. Lär behöva en digital filmkamera som går att reglera hastigheten på.

Hitta osäkra enheter i nätverket (PCTidningen nr2 sid14)

Programmet Trend Micro HouseCall for Home Networks hjälper till att hitta enheter i det egna nätverket som kan innebära en säkerhetsrisk.

Töm datorn (PCTidningen nr2 sid38)

Vad bör göras innan du lämnar din dator vidare till någon annan.

Hitta aktiveringskoder för dina program med hjälp av t.ex. programmet Belarc Advisor.

Flytta dina filer

Radera dina filer och utplåna alla spår med hjälp av t.ex. programmet Secure Eraser.

Nollställ Windows 10. Inställningar>Uppdatering....>Återställning

Radera dator från ditt Microsoft-konto. <https://account.microsoft.com/devices/>

Bästa Android apparna under 50kr (PCTidningen nr3 sid58)

<i>J4T Multitrack Recorder</i>	Liten musikstudio	36kr
<i>Stellarium Mobile Sky Map</i>	Stjärnhimlen	31kr
<i>WolframAlpha</i>	Unik faktabank	33kr
<i>Couch to 5K</i>	Hjälp att börja träna	33kr
<i>Solid Explorer File Manager</i>	Ordning på filerna	29kr
<i>Samtalsinspelning-ACR</i>	Spela in samtal	21kr
<i>Tasker</i>	Gör mobilen smartare	40kr
<i>Simple Gallery Pro</i>	Video- och bildgalleri	8kr
<i>Bouncer-TemporaryAppPermissions</i>	Hantera apparnas åtkomst	10kr
<i>Network Analyzer Pro</i>	Bättre koll på ditt nätverk	39kr

Dolda funktioner i Kalkylatorn Windows 10 (PCtidningen nr4 s11)

Klicka på 3streck övre vänstra hörnet

Avancerad, Programmerare, Datumberäkning

Konvertera Valuta, Volym, Längd, Vikt och massa, Temperatur, Energi, Yta m.m.

Uppdatering Windows 10

Säkerhets- och bugg-rättningar görs direkt vid behov. Ny funktionalitet 2 gånger per år.

Senaste 1909 kom i nov 2019. Nästa väntas komma i maj 2020. Om det inte görs automatiskt

Inställningar > Uppdateringar och säkerhet > Sök efter uppdateringar. Om det inte hjälper

Inställningar > Uppdateringar och säkerhet > Felsök > Windows Update

eller <https://www.microsoft.com/sv-se/software-download/windows10> För att slippa bli störd av uppdateringar Inställningar > Uppdateringar ....> Ändra aktiva timmar > Spara

Google Maps (PCtidningen nr4 s22)

D=dator, M=mobil

M Se din rutt i verkligheten. Välj *Live View* istället för *Start*

DM Se hur tät trafiken är. Välj *Trafik*

DM Se backarna på din rutt. Välj *Vägbeskrivning*

DM Gör det enkelt att hitta hem. Välj *Dina platser > Hem*

M Se var du varit. Välj *Din tidslinje*

M Hitta rätt utan internet. Välj *Offlinekartor > ladda ner*

D Skicka adressen till dig själv. Välj *Skicks till din telefon*

D Upplev kartan i 3D. Välj *Jordglob > Sattelit > 3D*

M Vänd kartan rätt igen. Tryck på kompassen

D Vägvisning med ett klick. Högerklicka på kartan > *Vägbeskrivning hit*

M Zooma in och ut med ett finger. Snabbt tryck snabbt följt av långt tryck > dra

M Gratis navigation i bilen. Välj mål > *Starta*

D Res tillbaka i tiden med Street View. Gul gubbe > Klockan i övre vänstra hörnet

DM Lägg till delmål. Välj *Lägg till destination*

M Låt andra veta var du är. Välj *Platsdelning > Kom igång*

DM Se om det är kö i butiken. Välj butik > Populära tider

DM Se platsfoton på kartan. Klick på plats

DM Läs andras recensioner. Välj *Alla recensioner*

DM Hitta rätt inomhus. Zooma in på byggnad

D Mät avstånd. Högerklicka på kartan > *Mät avstånd*

D Håll ordning på dina platser. Skriv in adressen > Lägg till en etikett > skriv namn

M Kom ihåg var du parkerade. Tryck på blå punkten > Spara din parkeringsplats

VPN (PCtidningen nr4 s34)

Trafiken går krypterad via en VPN server som ändrar din IP adressen till önskat land.

Få tillgång till hemsidor från andra länder. T.ex. titta på svensk TV utomlands.

Surfa säkert på osäkra nätverk t.ex. offentliga nätverk.

Surfa osynligt.

IT-ord (PCförAlla nr4 s72)

www.it-ord.idg.se

Klicka

Varför ska man tänka till innan man klickar. Routern och även datorn har en Brandvägg. Det betyder att för att släppa in trafik från en IP adress ska man själv först ha anropat denna IP adress.

Hur gör då skumma individer för att luras. Jo t.ex. skickar epost med en uppmaning att klicka på något för att slippa mer spam eller få någon belöning. Vad som händer är att under det man klickar på döljer sig en IP adress till en webbsida som laddar ner virusprogram. Jag har då själv godkänt den IP adressen för trafik in till mig.

Hur kan man avslöja bluffen. Jo genom att föra pekaren över det man förväntas klicka på utan att klicka. Då visas den IP adress som kommer att anropas. Om IP adressen är konstig ska man inte klicka.

Sökmotor Duckduckgo (PCförAlla nr3 s18)

Sökmotor som inte loggar dina sökningar växer så det knakar.

Ny Microsoft Edge webbläsare (PCförAlla nr3 s64)

Microsoft har lämnat sin egen webbläsarplattform och använder nu Chromium. Samma plattform som Chrome från Google. Kan nu använda alla webbläsartillägg som Chrome.

Ladda ner nya Edge från www.microsoft.com/edge

Högst upp Navigera (skriv webbadress eller sökord), Favoriter (1:a stjärnan lägg till, 2:a stjärnan hitta), Inloggning (Synkronisering i molnet till andra datorer), Meny

Fönster (skapa nya flikar t.ex. InPrivate), Historik, Webbapp (lägg Edge som app), Tillägg (hämta från Microsoft Store), Dela (tipsa vänner om webbsida), Läs upp, Inställningar.

Allt om din dator (PCförAlla nr3 s70)

Ladda ner www.ccleaner.com/speccy och få reda på allt om HW på din dator.

Tangentbord till Android (PCförAlla nr3 s71)

Nyare Android telefoner har stöd för USB OTG. Köp en USB OTG adapter och anslut tangentbord med USB sladd via adapter till telefonen. Eller använd Bluetooth.

Jämförelser (PCförAlla nr3 s73)

Gå till www.versus.com/sv och skriv in de saker du vill jämföra.

Hitta fartyg

Gå till www.vesselfinder.com/sv och se alla fartyg

VideoKonferens samtal

WhatsApp (Facebook) klarar upp till 4 deltagare. Alla behöver ha gratis appen WhatsApp installerad.

Skype (Microsoft) klarar upp till 50 deltagare. Gratis. Deltagarna behöver ingen speciell app utan får en länkadress via t.ex. epost som kopplar upp till mötet.

Hangouts meet (Google) klarar upp till 100 deltagare. Ca 60kr/mån för den som arrangerar mötet. Ingår i *G Suit* paketet. Deltagarna behöver ha en gratis app installerad. Får en kod via t.ex. epost som skrivs in i appen.

FaceTime (Apple)

Team (Microsoft) Ingår i Office 365 paketet.

Zoom klarar upp till 300(500) deltagare. Från 150/mån

Mer info se

<https://eu.usatoday.com/story/tech/2020/03/21/zoom-hot-but-then-so-skype-hangouts-and-teams-how-they-compare/2878125001/>

Skype

Skapa en grupp

Gå in på Skype. Aktivera Skype med Microsoft kontot

Välj 'Möte' , Sätt eget namn på gruppen, Kopiera den länk som visas

T.ex. <https://join.skype.com/h3PVEW3uHNhi>

Skicka denna länk till alla mötesdeltagare.

Eller om man inte har Skype installerat gå till www.skype.com

Välj 'Create your meeting', Välj 'Create a free meeting'

Mötesdeltagarna får en länk via t.ex. epost

På dator

Koppla upp genom att sätta pekaren på länken och högerklicka, Använd Edge eller Chrome, Firefox och Safir verkar vara problem med.

Välj 'Öppna hyperlänk',

Kan välja mellan att gå in som gäst i 24 timmar eller stadigvarande.

'Join as guest' > Skriv eget namn som man vill ska visas för övriga >'Join'

Eller om man har ett aktiverat Skype program använd det.

Välj önskad grupp t.ex. 'HL Datacirkel' > 'Starta samtal' högst upp till höger > 'Starta samtal' längst ner till vänster.

På mobil eller surfplatta

Peka på erhållen länk, Välj program som ska öppna länken t.ex. Chrome eller Skype

Välj 'Anslut till konversation', välj 'Gå till samtal'

För alla alternativ

I nederkant mitten välj Mikrofon om du vill säga något,

välj Kamera om du vill visa något.

Reglera högtalarvolym enklast med fysik knapp på dator/surfplatta/mobil

Avsluta med röd telefonlur i nederkant mitten

Surfplatta

Mina personliga åsikter Minikrav 32G lagring, 3G RAM, WiFi-ac, Bluetooth, Hörlursuttag, SDkortplats. 4G LTE-anslutning (SIMkort) anser jag inte behövs.

Slipper en extra abonnemangskostnad för SIM kort. De gånger surfplattan används utanför hemmet kan man koppla surfplattan till mobiltelefonen och komma åt internet via mobiltelefonen.

Har själv Samsung Galaxy Tab A 10.5 som jag är mycket nöjd med. Kostar på NetOnNet 2890kr. Elgiganten har över påsk rea för 2490kr. Rekommenderar Sandstrøm Universal 10" fodral för 299kr på Elgiganten. Med fodral välj inte laddstation utan laddare med sladd.

Jag använder den till att läsa tidningar, Surfa, Se på SVTplay direkt eller casta till stora Tvn. Behändigt format när man sitter i fåtöljen. För att skriva är ett riktigt tangentbord bättre. För att prata är en mobiltelefon bättre.

Sten

Svensk molnlagring (PCtidningen nr5 s13)

Saab har startat en molntjänst på servrar på svensk mark som heter Egira. Avsett för företag som vill få bättre skydd av data än vad utländska servrar kan erbjuda.

Databasen Clearview (PCtidningen nr5 s14)

Innehåller över 3 miljarder fotografier hämtade från Facebook, YouTube och andra webbsidor. Används bl.a. av FBI som jämför bilderna med fotografier tagna av t.ex. övervakningskameror i jakten på förbrytare.

Undvik följande appar (PCtidningen nr5 s17)

Appar som går att prova gratis en viss tid. Men bara om man först uppger sina kortuppgifter. Även om man avinstallerar appen kan de dra pengar.

Se var det åskar i realtid (PCtidningen nr5 s26)

www.lightningmaps.com När det åskar i fjärran kan det vara bra att se hur nära det är och vilken riktning det har. Informationen hämtas direkt från Europeiska vädersatelliten NOAA.

Ny version av Microsoft Foton (PCtidningen nr5 s28)

Uppdateras inte automatiskt ännu utan man måste gå till Microsoft Store och hämta. Innehåller effektivare sökning genom att identifiera motiv. Exempel på sökning

Sök på "kväll" för att hitta kort tagna på kvällen eller "text" för att hitta kort med text.

Sök på datum när fotot är taget

Sök på text som kan finnas på bilden

Sök person genom att utgå från ett kort och be programmet hitta andra kort med samma person.

Hitta produktnyckel till Windows (PCförAlla nr4 s66)

Det är bra att ha produktnyckeln för Windows nedskrivet. Gratisprogrammet '*Produkey*' www.nirsoft.net plockar fram produktnyckeln så att det går att installera om Windows om återställningsenheten inte fungerar.

Spel konsol (PCförAlla nr4 s69)

Använd gammal avlagd mobil som spelkonsol genom att installera emulatorerna Mupen64plus, Classicboy och PPSSPP-PSP emulator och kör via Google Chromecast till TVn.

Övervakningskamera (PCförAlla nr4 s69)

Använd gammal avlagd mobil som övervakningskamera med *Dormi-Baby Monitor*, *Baby Monitor 3G* eller *Baby Cam*.

Fjärrkontroll (PCförAlla nr4 s69)

Använd gammal avlagd mobil som fjärrkontroll till TV om din TV har WiFi med apparna *Remotie*, *Video&TV Sideview* och *Universal TV Remote Control*

HL Datacirkel 2020-07-08

Två MYCKET bra webbsidor om Hemlarm

<https://www.larmkollen.se/>

<https://www.radron.se/artiklar/grannarna-viktigare-an-larm/>

För maximalt skydd behövs både ljud och blinkljus som sitter högt upp och väl synligt.

HL Datacirkel 2020-07-22

Information om BILKAMEROR (PCförAlla Nr10 s44)

<https://m3.idg.se/2.1022/1.731416/dashcam-test>